

Voorwoord

Het is voor mij een weemoedige gedachte, een voorwoord te moeten schrijven bij een posthuum geschrift van mijn onlangs overleden vriend Mr. Dr. J. C. Baak.

Bij het doorlezen van de drukproeven zag ik hem weer voor mij met zijn ietwat onrustigen blik, zoekend naar geestelijk contact, gevoelig voor ieder bewijs van sympathie, steeds in zijn gesprekken ontlading zoekend van zijn onder hoogspanning staanden geest: een geleerde in den waren zin des woords, die aan groote feitenkennis een fabelachtige belezenheid en een diep inzicht paarde in de grondslagen der wetenschap, en bovenal een waarachtig Christen-denker, die niet kon rusten vóór hij den verbindingsschakel tusschen de wetenschap en zijn reformatorisch Schriftgeloof gevonden had.

Er school een diepe tragiek in dit betrekkelijk zoo vroegtijdig afgebroken leven. Ondanks den eerbiedwaardigen omvang van zijn wetenschappelijke geschriften, ondanks de bekendheid, die hij zich op staatsrechtelijk, volkenrechtelijk en rechtswijsgeerig gebied in het buitenland had verworven, kon hij hier in Nederland geen positie verwerven, in overeenstemming met zijn karakter en aanleg. Het gevoel, miskend te worden, drukte hem de laatste jaren van zijn leven steeds sterker. Het verbitterde hem niet, maar maakte zijn bescheiden karakter nog meer afkeerig van het zoeken naar persoonlijk succes. En toen eindelijk, na de bevrijding van ons land van het juk van den overweldiger, de erkenning van zijn verdiensten scheen te zullen komen, nam de dood hem weg. Maar zijn rijke, bewegelijke geest had rust gevonden in God, aan Wien hij zijn leven had overgegeven.

Zijn laatste geschrift, dat thans het licht ziet, legt getuigenis af van zijn diepgewortelde belangstelling voor den invloed van het Calvinisme op de ontwikkeling onzer constitutioneele vrijheden. Zelf levend uit de beginselen der Calvinistische Reformatie, was hij toch een te critisch onderzoeker, om dezen invloed eenzijdig te overschatten. Weloverwogen en goed gefundeerd is de conclusie van zijn onderzoek, waarin hij zich, ondanks zijn afwijzing van Dr. Kuyper's bekend historisch betoog, nochtans in principiëelen zin aan diens zijde schaart.

Ik wensch dit geschrift in veler handen! Moge de lezing ervan opwekken, ook van de vroegere publicaties van dezen geleerde kennis te nemen.

PROF. Dr. H. DOOYEWEERD